

Bài 18. SINH QUYỂN, CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI SỰ PHÁT TRIỂN VÀ PHÂN BỐ CỦA SINH VẬT

A) Mục tiêu: Sau bài này, HS cần phải

1) Kiến thức

- Hiểu và nắm được khái niệm, giới hạn và vai trò của sinh quyển.
- Hiểu rõ sự ảnh hưởng của các nhân tố tới sinh vật.

2) Kỹ năng: Rèn luyện các kỹ năng

- Phân tích sơ đồ và các tranh ảnh địa lí về sinh vật.
- Vận dụng để giải thích một số hiện tượng về sinh vật ở địa phương.

3) Thái độ: Tích cực tham gia các hoạt động bảo vệ Hệ sinh thái ngập mặn ven biển Bạc Liêu.

B) Phương tiện DH

- Sơ đồ mô tả giới hạn của sinh quyển.
- Bản đồ thực và động vật TG.
- Một số hình ảnh về tài nguyên sinh vật (video về rừng, sinh vật biển)

C) Tiến trình DH

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY VÀ TRÒ	NỘI DUNG CHÍNH
<p>HD1: Cá nhân</p> <p><i>*Bước 1:</i> GV yêu cầu HS dựa vào ND mục I để trả lời các câu hỏi sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sinh quyển là gì? + Giới hạn và vai trò của sinh quyển? <p><i>*Bước 2:</i> HS làm việc cá nhân</p> <p><i>*Bước 3:</i> GV tổ chức cho các nhóm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đại diện các nhóm trình bày kết quả theo trình tự ND yêu cầu. - Các nhóm khác nhận xét và góp ý. <p><i>*Bước 4:</i> GV nhận xét, chuẩn xác kiến thức theo trình tự ND và liên hệ thực tiễn ở VN.</p>	<p>1. Sinh quyển</p> <p>1. Khái niệm: (SGK)</p> <p>2. Giới hạn của sinh quyển</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phía trên là nơi tiếp giáp tầng ôdôn của khí quyển (22 km). - Phía dưới là đáy đại dương, ở lục địa xuống tới đáy của lớp vỏ phong hoá (11 km). - Bao gồm: Thuỷ quyển, thổ nhưỡng quyển, lớp vỏ phong hoá và phần phía dưới của khí quyển.

HD2: Nhóm/ cặp

**Bước 1:* GV phát PHT, giao nhiệm vụ và hướng dẫn các nhóm làm việc:

- Các nhóm 1&2: Tìm hiểu nhân tố khí hậu
- Các nhóm 3&4: Tìm hiểu nhân tố đất
- Các nhóm 5&6: Tìm hiểu nhân tố địa hình
- Các nhóm 7&8: Tìm hiểu nhân tố con người

**Bước 2:* HS thảo luận nhóm, dựa theo hướng dẫn của GV để hoàn thành ND theo yêu cầu.

**Bước 3:* GV tổ chức cho các nhóm trình bày kết quả, nhận xét và góp ý cho nhau.

**Bước 4:* GV nhận xét, sử dụng kênh hình để chuẩn xác kiến thức theo trình tự ND.

- Liên hệ thực tế ở địa phương:

GV đưa ra một số hình ảnh về sự tác động của con người đến sinh vật, yêu cầu HS quan sát và trả lời các câu hỏi sau:

+ *Hệ quả về sự tác động của con người đến sự phát triển và phân bố của sinh vật?*

+ *Vì sao hệ sinh thái rừng ngập mặn ven biển, Vườn chim Bạc Liêu bị suy thoái? Hậu quả của nó?*

+ *Cần phải làm gì để giữ gìn sự đa dạng của hệ sinh thái rừng ngập mặn ven biển và Vườn chim Bạc Liêu?*

- HS trả lời => GV nhận xét, chuẩn xác kiến thức và nhấn mạnh giáo dục ý thức cho HS.

II. Các nhân tố ảnh hưởng tới sự phân bố của sinh vật

- Khí hậu
- Đất đai
- Địa hình
- Sinh vật
- Con người.

(*ND chi tiết ở TTPH*)

D) Đánh giá

Dùng gạch nối các ý với nhau sao cho phù hợp

(*Trình bày ở bảng phụ*)

E) Hoạt động nối tiếp

- Hướng dẫn HS học bài
- Hướng dẫn chuẩn bị bài mới.

PHỤ LỤC
PHIẾU HỌC TẬP

Nhân tố	Đặc điểm	Anh hưởng tới SV
<i>Khí hậu:</i>		
<i>Đất đai</i>		
<i>Địa hình</i>		
<i>Sinh vật</i>		
<i>Con người</i>		

THÔNG TIN PHẢN HỒI

Nhân tố	Đặc điểm	Anh hưởng tới sự phát triển và phân bố của SV
<i>Khí hậu:</i> - <i>Chế độ nhiệt, ẩm</i> - <i>Ánh sáng</i>	- Tác động trực tiếp tới SV: + Nhiệt độ thay đổi theo vĩ độ + Nhiệt độ, độ ẩm thích hợp + Nhiệt độ, độ ẩm không t/lợi - Ảnh hưởng trực tiếp tới quá trình quang hợp	- Sự phát triển và phân bố SV: + Thực vật phân bố theo vĩ độ + SV phong phú và đa dạng + SV rất nghèo nàn - Phân thành tầng tán cao thấp khác nhau
<i>Đất đai</i>	Đặc tính lí hoá và độ phì đất: + Đất mặn + Đất đài nguyên (hàn đới) + Đất đỏ vàng (XD)	Đặc điểm sinh thái khác nhau + Rừng ngập mặn ven biển + Rêu, địa y và cây bụi thấp + Rừng rậm rạp, nhiều tầng tán
<i>Địa hình</i>	- Độ cao khác nhau - Hướng địa hình khác nhau (đón, khuất)	- Hình thành các vành đai SV - Giới hạn, đặc điểm SV ở hai bên sườn núi khác nhau (H18)
<i>Sinh vật</i>	Thực vật => ĐV ăn cỏ => ĐV ăn thịt	- TV phong phú => ĐV phong phú và ngược lại

<i>Con ngư</i>	Hoạt động KTXH của con người: + Tác động tích cực. + Tác động tiêu cực	Sự phát triển và phân bố SV: + Mở rộng diện sinh thái + Gây nguy cơ tuyệt chủng SV
----------------	--	--